

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको कृषि सेवा, भेटेरिनरी समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला र अन्तर तह
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना

पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- यस पाठ्यक्रम योजनालाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम चरण	लिखित परीक्षा (Written Examination)	२००
द्वितीय चरण	अन्तर्वार्ता (Interview)	३०

प्रथम चरण: लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Schedule)								
पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्नसंख्या	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या×अङ्क	समय
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	५०	४०	१०	छोटो उत्तर (Short Answer)	१०प्रश्नx५ अङ्क =५०अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५०		५	लामो उत्तर (Long Answer)	५प्रश्नx१०अङ्क =५०अङ्क	१ घन्टा ३० मिनेट
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		१००	४०	४	विश्लेषणात्मक समिक्षा	४ प्रश्न x१५ अङ्क=६०अङ्क	३ घन्टा
					२	विश्लेषणात्मक र समाधानमुलक उत्तर	२ प्रश्न x२० अङ्क=४०अङ्क	
द्वितीय चरण: अन्तर्वार्ता (Interview)								
विषय					पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
अन्तर्वार्ता (Interview)					३०	बोर्ड अन्तर्वार्ता (Board Interview)		

द्रष्टव्य

१. यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिईनेछ।

२. माथि परीक्षा योजनामा उल्लिखित सबै सेवा अन्तर्गतका समूह, उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथम खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ। तर प्रथमखण्ड (ख) र द्वितीयपत्रको पाठ्यक्रम सम्बन्धित सेवा, समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ।
३. खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन हुनेछ।
४. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी वा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
५. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा विषयको लिखित परीक्षा उल्लिखित सबै सेवा समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) को लिखित परीक्षा विषयको लिखित परीक्षा उल्लिखित सबै सेवा समूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुनेछ। यसैगरी द्वितीयपत्रको परीक्षा पनि समूह उपसमूह अनुरूप एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन हुनेछ।
६. परीक्षा हलमा मोबाइल फोन, स्मार्ट वाच, हेड फोन वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण, पुस्तक, नोटबुक, झोला लगायतका वस्तुहरू लैजान पाइने छैन।
७. लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ साथै परीक्षा योजनामा उल्लेख भए बमोजिमका प्रश्नहरू पाठ्यक्रमको जुनसुकै एकाईबाट पनि सोध्न सकिनेछ।
८. प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्।
९. समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ।
 - A. पहिलो भागमा समस्याको पहिचान।
 - B. दोश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम।
 - C. तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव।
 - D. चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ठोस तरिका।
१०. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ।
१२. लिखित परीक्षा र अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
१३. पाठ्यक्रम अध्यावधिक भई लागू हुने मिति: २०८०।११।०२

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको, कृषि सेवा, भेटेरिनरी समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला र अन्तर
तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन

अङ्क: ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन
- १.३. नेपालको विद्यमान संविधान
- १.४. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको अन्तरसम्बन्ध

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२. कर्मचारी प्रशासनका आधारभुत पक्षहरू
- २.३. आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१. व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२. कर्मचारीमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्त्व
- ३.३. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरू

- ४.१. विकास प्रशासनको अवधारणा
- ४.२. विकासमा जनसहभागिता
- ४.३. आवधिक योजना
- ४.४. दिगो विकास
- ४.५. गरीबी निवारण
- ४.६. सुशासन
- ४.७. विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.८. जनसंख्या र बसाँईसराई
- ४.९. अनौपचारिक अर्थतन्त्र

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१. लोकतन्त्र र समावेशीकरण

- ५.२. कानुनी राज्य
- ५.३. मानव अधिकार
- ५.४. लैङ्गिक सवाल
- ५.५. आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व

६. नेपाली समाज र यसको बनोट

- ६.१. नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२. आदिवासी, जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको कृषि सेवा, भेटेरिनरी समूह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुला र अन्तर तह
प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र:- खण्ड (ख) सेवा, समूह सम्बन्धी सामान्य विषय

अङ्क: ५०

१. सेवा सम्बन्धी ऐन, नियमहरू तथा नीति

- १.१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- १.२. कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र नियमावली, २०८०
- १.३. नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू, २०५१
- १.४. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६
- १.५. पशु बधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ र पशु बधशाला र मासु जाँच नियमावली, २०५७
- १.६. नेपाल पशु चिकित्सा परिषद ऐन, २०५५ र नेपाल पशु चिकित्सा परिषद नियमावली, २०५७
- १.७. औषधी ऐन, २०३५ र औषधी स्तर नियमावली, २०४३ र औषधी दर्ता नियमावली २०३८ का पशु सेवा/पशु स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित विषयहरू
- १.८. खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७ अन्तर्गत पशुजन्य उत्पादनसँग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू
- १.९. दाना पदार्थ ऐन, २०३३ र दाना पदार्थ नियमावली, २०४१
- १.१०. पशुपंक्षी, पशुपंक्षीजन्य उत्पादन, पशुपंक्षी उत्पादन सामग्री सम्बन्धी निर्धारित राष्ट्रिय गुणस्तर र सो को नियमन सम्बन्धी व्यवस्था
- १.११. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (पशुसेवासँग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू)
- १.१२. कर्णाली प्रदेश सहकारी ऐन, २०७५ र कर्णाली प्रदेश सहकारी नियमावली, २०८०
- १.१३. कर्णाली कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७९
- १.१४. प्रदेश वातावरण संरक्षण ऐन, २०७७ र नियमावली, २०७७

२. दीर्घकालीन योजना तथा नीतिहरू

- २.१. कृषि विकास रणनीतिमा उल्लेखित पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा सम्बन्धी नीति, अवधारणा तथा प्रावधानहरू
- २.२. संघीय र कर्णाली प्रदेश आवधिक योजनामा पशु स्वास्थ्य/पशु सेवा सम्बन्धी नीति, कार्यनीति तथा कार्यक्रमहरू
- २.३. पशु सेवा/पशु स्वास्थ्य क्षेत्रमा ऋण लगानी र वीमा सम्बन्धी व्यवस्था
- २.४. राष्ट्रिय कृषि नीति, २०६१

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको कृषि सेवा, भेतेरिनरी समुह, अधिकृतस्तर नवौ तह वा सो सरहको खुलार
अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र:- प्राविधिक विषय

पूर्णाङ्क: १००

1. Introduction

- 1.1 History of livestock development and Veterinary services in Nepal with special reference to Karnali province
- 1.2 Present status of Veterinary services in Nepal with special reference to Karnali province
- 1.3 Status of livestock production, marketing and related industries in Nepal
- 1.4 Role and responsibility of private and public sector in veterinary services
- 1.5 Introduction and present status of animal welfare

2. Animal Health and Livestock production Management

- 2.1 Economically important infectious diseases of livestock and poultry: etiology, epidemiology, symptoms, pathogenesis, treatment, prevention and control
- 2.2 Economically important parasitic diseases of livestock and poultry: etiology, epidemiology, symptoms, pathogenesis, treatment, prevention, and control
- 2.3 Important and prioritized Zoonotic diseases: distribution, reservoir, epidemiology, prevention and control
- 2.4 Emerging and Re-emerging diseases and their threat in livestock development and control measures
- 2.5 Common diseases of wild life: epidemiology and management
- 2.6 Contingency plan for disease control
- 2.7 Vaccination strategy to control FMD, PPR, CSF, Rabies, ND in Karnali province
- 2.8 Risk analysis of importation of animals, their products and biological for veterinary use
- 2.9 Epidemic control strategy of infectious animal diseases
- 2.10 Livestock and poultry production systems, desired level of management practice for commercial production

- 2.11 Emergency preparedness and early warning system for livestock diseases
- 2.12 Epidemic disease outbreak investigation and reporting
- 2.13 Global initiatives to control animal diseases

3. International standards, quality and regulation management

- 3.1 World Organization for Animal Health, World Trade Organization related codes, codex, standards, agreements and their implication in present context of trade and production of livestock and livestock products
- 3.2 Quarantine management and its role in context to WTO-SPS agreement
- 3.3 Slaughter house management and meat inspection

4. Management of veterinary laboratory services and quality control of biologicals (Province, district and local level)

- 4.1 Standard diagnostic procedures in veterinary laboratory
- 4.2 Standardization of vaccines, antigens and anti-sera used in animal health
- 4.3 Technology advancement in veterinary biological and status of vaccine production in Nepal
- 4.4 Regulation on import, storage and use of live or attenuated vaccines against animal diseases and their quality control management
- 4.5 Management of veterinary diagnostic laboratory and implication of Good Veterinary Practice
- 4.6 Role and relevance of veterinary standards in quality control

5. Research Planning & Extension Service

- 5.1 Animal health research
- 5.2 Planning, Monitoring and Evaluation of animal health programme in province and local level
- 5.3 Agriculture extension
- 5.4 Farmer's need assessment, livestock project identification, prioritization, project designing and implementation
- 5.5 Role of provincial and local level to control infectious animal diseases

--The End--